

LIPANAN
JOURNAL ARMÉNIEN
Place des Canons
7, Rue d'Italie Beyrouth
Directeur Responsable
J. ADJEMIAN
Արժ. Ե. Պատար. ՏՅՈՐԻՆ
Ժ. ԱՃԵՄԻԱՆ
Պէրոպ

ԵՐԵՎԱՆԻ
25
ՅՈՒՆԻՍ 1927

ԲԱՐԵՎԻՆ ՏԱՐԻ-ՎԵՐԱՍՏ
Պէրոպ 70 12 շի.
Սուրիա 24
Արժաւանք 30 16

Թերթի տաղանքի քիւր սեւ
գոյ է չի տաւարաւորները
աւաւորը կը նկատուի:

Ձերաստակում ձեռագրեցեր
եւ չեն վերադարձուիր:

ԱՆԿԱՆ ԵՐԱՊԱՐԱՆԻ ԶԱՅԱԹԵՐԹ ԲԱՆԱԶ-ԱՅԳԵՑԻՆ

Թարգմանութեան ուղի պատասխանատու ՏՅՈՐԻՆԵՅ

Աշխատակիցները պատասխանատու են
խեղց ստորագրութեանց

ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ

ՄԵԾՈՒ ԲԻՏԱՆԻԱ ԿՐ ԲՈՂՈՒՄ ԶԱՅԱԹԵՐԹԻ ՈՒՄ

Լոստոն. — Տէրի Թէրթիկաֆի թղթակիցը կը գրէ թէ լուրջ միջադէպ մը յատուկ եղած է անցած ամիս Անգլիոյ եւ Զապաշիանոսի միջեւ: Անգլիոյ մէջ անգլիական կարաւան ըր յարձակում կրած է Զապաշիանոսի զօրքերու կողմէ: Երիտասարդական Սոմալիէն 12 զինուորներ եւ կարաւանին պետը սպաննուած են եւ կարաւանը կողոպտուած է: Բրիտանական կառավարութիւնը ուժին բողոքի ծանուցադիր մը ուղղած է Զապաշիանոսի կառավարութեան:

Տիկին Պորոտի աղաւ առաւելուած է

Լոստոն. — Մ. Պորոտին նաեւ մը մեկնեցաւ անձնօթիկ շրջաններէ: Բէքին. — Դատական իշխանութեան պետը հրաժարեցաւ Տիկին Պորոտին աղաւ արձակման պատճառաւ: Նոյն գործին ընդէջ չին դատաւորը անհետացած է: Կ'ըսուի թէ ուսական աղբիւրէ 20 հազար տոլար ստացած է ան, աղաւ արձակելու համար տիկին Պորոտինը, առանց պայմանի եւ առանց երաշխաւորութեան պահանջի:

Թուրքիա պիտի վճարէ իր պարտքերը

Լոստոն. — Լաւաւեղեակ շրջանակներու համաժողովը թրքական պարտքերը կարգադրող համաձայնութիւնը արդէն կատարելայ է: Թուրքիա յառաջիկայ Յունիստէն պիտի սկսի վճարել տոկոսները՝ տարեկան երկու միլ. թրք. ոսկի, ինչ որ կը նշանակէ թէ թրքական հին պարտքերու ամբողջութիւնը պիտի վճարուի քսան հինգ տարուան մէջ: Համաձայնութեան գործադրութիւնը պիտի ապահովուի թուրք կառավարութեան տրամադրութեան ասկէ զրուած օտար նոր զբաղակցութեամբ:

Սպանիա եւ Սփանիոյ միջոց

Լոստոն. — Տէրի Թէրթիկաֆի թղթակիցին համաձայն, Սպանիա պատրաստ է Ազգամոլոյին մասնակցելու, պայմանաւ որ Թանճէրի օստիկանութեան վրայ հսկելու իրաւունքը միայն իրեն յանձնուի:

Թղթակիցը կ'աւելցնէ թէ այս առաջարկը բացայայտ կերպով արտայայտուած չէ, այլ պարզապէս Սպանիոյ թաղաւորին՝ Ներկայիս Լոստոն գտնուելու պարագային հետ կապ ունի: Ան կը տարակուսի թէ այս առաջարկը պիտի կրնայ պաշտպանութիւն զտնել, արուած ըլլալով որ Անգլիա ռազմագիտական տեսակէտով կենսական շահ մը ունի Թանճէրի միջադէպին կողմնակից պահման մէջ:

Բանկայի պիտի դաժուի Խորհրդարանէն

Աթէնք. — Խորհրդարանական ձեռնհաս յանձնաժողովը որոշեց որ Բանկայի փոխանակ գաւառներէն մէկը զատաստանի ենթարկուելու՝ Յունական Խորհրդարանին առջեւ դառնալ:

Սպիւններ 125 հոգի հորցանքի կը բռնեն

Շէրմուկներն ալ 52 դանիկ կ'ապանեն

Պրիւն, 23 Յունիս. — Ուղարկուող մէջ նոր ապստամբութիւններ տուի ունեցած են: 24 կան 125 հոգի զէնքի բռնել տուած է:

Խարքօք. — Ապստամբները 52 չէքը սպաննած են 23 հոգի Խարքօքի եւ Մոսկուայի մէջ: Պալմիրի ծովու նաւատորմող մեկնած է Գրոշնիստէն փորձերը ներքեւ համար Ֆէրիստի ծոցին մէջ:

Անգլիա հոր գաղափարներին մը կը կազմէ Ափրիկէի մէջ

Լոստոն. — Կազմէր ար Վաշի Լոստոնիան թղթակիցը կը հաղորդէ թէ անգլիական կառավարութիւնը երէկ յանձնաժողով մը կազմեց՝ քաղաքական ու տնտեսական օրէնքներ պատրաստելու՝ արեւելեան Ափրիկէի մէջ նոր գաղթապետութեան մը համար: Գաղթային այս նոր պետութիւնը իր մէջ պիտի պարունակէ Բենիայի Ուկանտայի գաղութները՝ Թանկանիքայի հետ. անգլիական հոգաւարութեան ներքեւ: Կը նախատեսուի թէ անկի ետք Զանգիպարի, Նիսսայի եւ հիւս. Թոնգիլայի գաղութները նոյնպէս պիտի մտնեն այս գաղթապետութեան մէջ: Թղթակիցը կ'աւելցնէ թէ այս ձեռնարկին նպատակն է արգելել որ Գերմանիոյ վերադարձուի արեւելեան Ափրիկէի մէջ անոր ունեցած նախկին գաղութը:

Թուրքիոյ եւ Բուլղարիոյ միջեւ

Թուրքիոյ նախարարաց խորհուրդը որոշած է ջնջել Լոզանի դաշնագրի յաւելումը, թուրք եւ ուսմէն տնտեսական դաշնագիրը որուն պայմանագրածը լրացած է եւ Բուլղարիա չէ ուզած Թուրքիոյ հետ նոր համաձայնութիւն մը գոյացնել այս մասին:

Բուլղարիոյ քաղաքներն մահուան շուրջ

Բարիդ. — Մամուլը միասնաբար գովասանքով կ'արտայայտուի Զանգուգեալ թաղաւորին նկատմամբ: Վեր կը հանէ պատերազմի ընթացքին անոր կատարած դերը եւ Բուլղարիոյ ժողովուրդին ազգային բաղձանքներուն ի նպաստը արած աշխատանքները: Կը կարծուի թէ Պաթիանի գահինը բաւական ազդեցութիւն պիտի ունենայ Բուլղարիոյ մէջ խառնակութիւններու առաջը առնելու համար:

ԹՐԻՓՈԼԻՏԱՆ

ՆԱՄԱԿԱՆԻ

Թրիփօլիի հայութեան քիւր այս օրերէն հուշած է. այս հազար հաստատու հայ ընտանիքներ հօգնեց կը բաւարին անկի բազմամարդ կնիքներ: Նախապատուութիւն ստացող Պէրոպ եւ իր օրակացիները: Թրիփօլիի յիշատակարար դատակարարին համար քեզ բաւարարութիւն կուտայ ասկայն առեւտրի մարդը համար գրեթէ զործերը պակասած են: Թրիփօլիի այս տարուան դպրոցական օրացանկը հսկանալի զեկավար մարմիններու աշխատանքները, դպրոցը չունենալով ուսման ներդաշնակութիւն, գրեթէ սպասուած արդիւնք չէ կրցած տալ: Ի պարտքի տեսակէտ պիտեմք բաւարարել հինգ Նիկիական Նիկիական Զ. Բ. Միութեան կողմէ կը հոգաւորի. այս զուարթ կարելի է անելի օգտակար ուսման օրացան մը բարեկարգ երբեք դպրոցի եւ եկեղեցիի զործերը ստանձնող Թաղական Խորհուրդը սիրտահեղ հոգ գտնող մատուական դատակարար. ճանաչեցե՛ք անկողմակալութիւն մտնեալ ուսուցչի մը բնութեան ուր արդէն մեծամեծ պիտի աւարտէ կրթական գործին: Այս տարուայ դպրոցի աւակներէն մէկը դժոխութիւնը մեկտի բողեւով, բռնեմ որ այս օրացանի մէջ գրեթէ բոլոր չափանոս աւակներէն յանձնաւոր են օտար վարժարաններ. բաղաւաճութեան կողմէ ֆեմիներն համար կանչուած ազգային մը առեւտրած քաղաքի տեղեկութեան կը հասկնուի որ Թրիփօլիի ազգ. երկ. վարժարանը չ'է կրցած արդիւնաւոր տարի մը բոլորել: Ծնողները քեզ դժգոհ են բայց եւ այնպէս չ'ունենալով պատրաստութեան գիտելոյթներ մեկուսացած են. քսելով ճիշդ եւ փառաւորաւ հափսքով անա հայութեան ամենամեծ սխալը. գրեթէ միջեւ հիմա այս քաղաքի մտնողները հայ ժողովուրդը նուազացուցած է, եւ ասկային ամենամեծ աւերներու զուռ պիտի բաշտաւ:

Դպրոցական խնդիրներու մէջ աշխատանք իրաւունքը պէ՛ք եւ ալ ուշ տնոցներու ծնողներ, երբեք պէ՛ք չէ քոյակաւ ըլլալ որ ծնողներ առանց իրենց պահաջին գոհացում չ'անելու տանք իրենց գաւազները օտար վարժարաններ, մեծ չ'ենք ուրանք օտար վարժարաններու դերը, անոնք կը պատրաստեն կարող աւակներէն սակայն մեզ համար պէ՛ք եւ ամէն բանէ առաջ նախընտրել որ՝ Սուրիոյ մէջ զանազան ազգային նախադրարաններ պէ՛ք եւ իր սցենն օտար վարժարաններու նախադրարանի ծրագիրը, այնպէս որ երբ հայ ուսանող մը աւարտեց ազգային նախադրարանը դիւրութեամբ կարենայ մտնել օտար վարժարան. անա այս պարագան պէ՛ք եւ կաշի ունենան բոլոր այն ազգային մարմիններ՝ որոնք դպրոցական հոգը իրենց վրայ պատրաստութիւն աւանդեցին:

ԿԵԱՆՔԻ ՊԱՏԿԵՐՆԵՐ

ԺԱՄԱՆԱԿԻՆ

— 26, անկարելի է չեմ բարեկամներու բայց ստոյգ եւ որ երբ բանի մը ժամանակը անցնի, զոնք օտար կը ըլլաւ խնայողական արդիւնքի մը համար:

Բացառեմ նպատակ, իսկ դուք մօթի բռնէ: Ըսողին լսողներ պէ՛ք եւ վստահ եղէ՛ք, չեմ ձանձուրեմ:

Ժամանակներ՝ մեր գիւղին մէջ հրէշաւորներն ազդանաւ օյոյի մ'ունեցին: Դեռ անոնք խնայողները, քաղաքացիները, խնայողները, խնայողները, անոնք ալ գեղեցիկ եւ հասուն պատկերներով ծանրացան:

Սեպտեմբեր երկուր, որոնք պատկերներն խնայողներ մեր աշխարհի, անոնք եղան, չի հաջնի, չի ծոյղիցին պատկերներ: Երբ քաղաքներ լեռնազանգներ ծոյղիցին, բոլորն ալ որոնաւ. անոնք էին, կեռուած, արտաւոր:

Դաւերեան փառաւորով՝ մեծ փոս մը եւ ամեն ալ քաղաքին... Ինչ բնիկներ, պատար քաղաքի ճիւղ ժամանակը անցնեցին էին...

ԵՐԿԱՐԸ ՏԱՐ ՏԱՐ ԿԸ ԵՆԵՆ

2

Երկարագործի խանութին մէջ երկար քաղաքացիներն օտար ու ման շինել:

Սակայն երկարագործը հարկիկ կը ծխէ... Իրան աշխարհի ծաղիկները իր անձնական շինարարութեամբ իր անձնակ:

Կես ժամ լեռնայի մօտեր կ'ընէ: Գրեթէ ապարդիւն կերպով իմարը՝ անպէս չ'է բարեկամներ, անոնք որ կ'ըլլանք ծխած անոնք հրաւիր երկար պաղած, սեւցած ու վերստին կարծրացած է:

Կարծր երկարներ ման ու արօր կը շինուի... Երբ նոյն իսկ հազարներով հարուած իրենք լսողը պիտի բռնանան...

— Անցա՛մ ըլլալ...

Որովհետեւ ժամակը անցած է...

Դե՛հ, մէկ մըն ալ քաղաք, փոքր քաղաք, անցնի՛ր, ապա երկարը՝ քաղաքի ծնեմ...

Թրիփօլիի եկեղեցիներն անհամար Տէր Դեռնոյ Յովսէփեանի տարի մը անկի ունեցած եկեղեցական պատկերներու քանակութիւնը օրինակելի է, ու նոր եկեղեցական վայել դիւրեւ անհուն կողմէ սրելի է:

Թրիփօլիի ազգային կեանքին մօտէն ծանօթութիւն քէ Տէր Դեռնոյ հայրը այս նոր պատկերները կատարեց: Գոհութիւն ունի, եւ այս պատկերները զինքն իրենց Թրիփօլիի հայութեան համար պատկեր մըն է: Քանի որ օտար կը ներդաշնակ կանոնաւոր ձախարակ ուսուցչի մը պակասէ խնայողներէ: Եկեղեցի այցելելով հրաժարեց պարտքներու հետ Ս. Պատարագ կատարել բաւական դուրսին է. կը յուսանք թէ խնայողները օրացան համար այս ուղիով եւ կարգադրութիւններ պիտի ըլլան. եկեղեցական երաժշտութիւնը կ'անհետանալու համար:

